

in infernū. verbū est memoriale guilhelmi parisiens. **C**asus enormes publici et scādalosi tam ecclesie toti q̄s. primis locis et vicinis possunt vtriq̄ maioribus prelat̄ reseruari/ quos casus facile erit cōgnosci per curatos.

Casus reseruari prelat̄s/ possunt audivi per eos aut eorum vicarios et absolvi dum tamen penitentes bona fide proponant reliqua confiteri suis habentib⁹ potestatem. ymmo q̄ libenter omnia cōfiterentur/ vni et eidem si simul idem confessor vel vellet vel posset absolvere Tūc enī est vnitas confessōis et bona fide/ q̄suis esse videatur diuersitas in confessoribus et tempore vel actōne Lugduni. 23. mar/ c̄ij. i. 4. 2. 2. sub correctōne. **F**init.

Incipit epistola eiusdem sup moderatōne casuum reseruatōrum in foro penitentie:

Pontificali dignitati/suis qualiscunq̄ zelator/clāuibus beneyti. Pastoralis autoritas/ in casibus reseruatōis quo ad forum conscientie/ sicut et alia quelibet potestas/ data est prelat̄s in edificatiōnem ecclesie/ nō in destructiōnem. sicut dicit apostolus et in fauorem populi xp̄iani. pro salute non pro questu aut simili cōmodo consequendo. Constat autē certissime per plures expertos in cōfessionibus audiendis tempore isto/ q̄ reseruatō stricta quorundā casuum/ presertim in grauioribus et occultis speciebus peccati carnalis/ retrahit innumeros a confessione talium peccatorū. sicut sunt pueri et puellae/ et mulieres verecundissime/ et rurales idiote a quibus vix potest extrahi confessio talium peccatorū. quantumcūq̄ confessor sit sollicitus hūilis morosus et discretus. Quasi remittantur ad prelatum vel penitentiariū de longinquo vel in publico refugiunt et horrent Expertumq̄ est millesies/ q̄ nō vadunt. sed nec ducenti nec trecenti. immo nec mille penitentiarij susciperent aliquando in vna diocesi ad tales casus plene audiendos/ absoluedos q̄s. Deniq̄ quid p̄dest et certe obest plurimum/ addere verecundiā onera grauiā super onera. et difficultatem cōfitendi ta-

lia peccata super difficultatem. que tanta est vt vix credi posset. Et hoc precipue q̄ndo peccatū secretum est. et tale q̄ auctor/ perpetue celabit ipsum si velit. vt nec ep̄scopus nec alius/ inde punitiōnem vel noticiam inueniat. Si diceret. talis si non reuelabit damnabitur. fatemur quidem. sed obuiandū esset huic damnationi modis omnibus potiusq̄ addenda sit occasio. nunq̄d requiritur sanguis locus id est damnatio ab illis qui occasionem dederunt precipue prelat̄s maioribus. Sic certe et ipsi satisfaciunt/ pro isto vsq̄ ad vltimū quadrantē/ euntes in eandem damnatiōnem. cum sint prelati ad saluandum gregem domini positi et pascendū nō occidendū aut scandalizandū Expertum est itaq̄/ q̄ hic terror reseruationis/ nullos aut paucissimos cohibet sic peccare. innumeros autē sic retrahit confiteri p̄ter dictas causas et etiā alias. quoniā mulieres precipue tali mō retrahūtur. Primo timentes notari a maritis cum tales confessorēs adeant. qui cum zelotipi sint statim sinistra cōtra vxores suas sument occasionem vnde surgerent iurgia lites discordie et amoris interruptio. et cetera que peiora pcuraret mala. vtinā nō sepius moritez. Secūdo quia sepius a talibus confessoribus exactionātur in dāndō pecuniam cerā. aut similia. vel iniungunt penitētie publice. vnde iterum a suis maritis notarētur. vnde quoq̄ in cōfessionibus picula. Tertio q̄ verecundē nō audent confiteri magno prelatō aut famoso doctōri sicut bñ alijs. saluo illo q̄ sit bonus et idoneus. Et plures causas retrahentes. quis ab experientia colligere potest Similiter et in viris cause tales aliquantū citimāde sunt et similes. precipue si aliquis incidisset casum episcopalem idcirco quia nocuisset episcopo. aut ecclie sue quomodo iste induceretur ad cōfitendū episcopo. aut suo cognito vicario Aut forte quis considerās questū pecuniālē fore apud confessores tales/ vt sit cōmuniter vnde scandalizatus se a cōfessione retrahit. et mille talia que innumeros retrahūt a confessione. Et hoc intelligendū de peccatis occultis. Secus est in peccatis publicis quibuscūq̄ Talia sola fm quosdā doctores/ olim iura condita reseruebant Ad qd et Alimur vt taxaret pena grauis

De potestate ligandi et soluendi

et publica per superiores talibus. in ex-
plum et terrore aliorum. Sed in occultis/
cessat hec ratio. quonia pro talibus nulla
penitentia inuigenda est qua nolit confi-
tens recipere. Quonia iuxta memorabi-
le dictum Buihelmi parisiensis salubrius
est confessum cum pauca leuissima peni-
tentia acceptata relinquere in manu dei
puniendum in purgatorio: quam cum magna
non adimplenda detrudere ipsum in infer-
num. ¶ Prouideat igitur deinceps soli-
citus tua pia et pontificalis dignitas Ho-
li claudere regnum dei. caue onera graui-
ceruicibus debilibus et casuris alligare.
Quaobrem a talium casuum occultorum re-
seruatione. qui pro chdolor vix veniunt ad
pessores quoscumque licet celeberrimi sint
¶ Postremo si non placet casus omnes
occultos. quia de publicis non loquimur
relinquere passim cuiilibet confessori/ vt
pro omni etate confitentium. saltem hoc
expedire videretur. primo quod nullus casus
iudicari esse reseruatus quo ad confiten-
tes minores. sed qui non compleuerunt de-
cimam quartam annum. quod non habent p-
fectum usum rationis. nec faciliter resistunt
temptationibus suis. vel malicijs alienis
nec leuiter audent coram personis autenti-
cis et extraneis comparere. quanto minus
non audent de tam pudendis confiteri. ¶
Consulendum est insuper verecundie etiam
parentum si crebro vel publice vel de longi
quo ad penitentarios mitterent. ¶ Et ex-
pedire denique faciliter et cito relinquere po-
testatem super occultis casibus curatis et or-
dinaris et generaliter omnibus qui bona
fide voluerint et sciuerint proficere anima-
bus. non ad questum vel subuersionem. im-
mo tales diligenter inquirendi essent. et
inducendi et rogandi ad laudem dei et sa-
lutem populi confessores et predicatores p-
condescensionem bonitatis. in hoc tempe-
pessimo. quando nimis exprimur heu-
lud Benef. Corrupta omnis caro viam
suam. Hinc horrendum est vbiq; flagitio-
rum naufragium. in quo saluat arca penite-
tie. cuius arce introitum/ ideo plus expe-
dit ampliare/ quam nimia artitudo sua/ pro-
hibeat eos qui ad ingrediendum alluci. im-
mo iuxta parabolam euangelicam quasi co-
pelli debuerunt. ¶ Expediret insuper in
speciali/ dum pax vniuersalis habebitur
domino propicio/ quod quilibet de quacumque

obedientia fuerit/ habeat licentiam genera-
lem et expressam. quod possit absolui ne dum
iuridice sed sacramentaliter a quocumque di-
screto sacerdote. super omnibus in omni
euentu qui peccauit circa materiam hanc co-
tendentium de papatu Dirigat omnia deus
qui est benedictus in secula. Amen. Finit.

In exemplari istius

dialogo titulus non erat inscriptus ex ne-
gligentia. sed vt mihi videtur dialogus
est discipuli dubitantis et sciscitantis. et
magistri respondentis et explanans. et ma-
gistri Johannis de gerson de potestate li-
gandi et soluendi. ¶ Discipulus.

Quam Christe
dederit potestatem ligandi et
soluendi/ principaliter petro
et simul omnibus apostolis et
successoribus. Queritur vnde dicatur hec
potestas? ¶ Sicut cognitio nostra
rationalis incipit a sensu. sic impositio
nominum sumpta est a rebus exterioribus
Dicunt autem aliquis ligatus corporaliter
quando non potest exercere conuenientes
operationes in toto vel in parte. vt ligatus
pedes et manus/ non potest operari ma-
nualiter nec ambulare Dicunt autem solui
dum tolluntur vincula. et redduntur liber-
tati qua possit libere vti membris suis Tra-
ctum est inde nomen ligationis ad spiri-
talia. et similiter nomen solutionis vel ab-
solutionis. vt dicat anima rationalis liga-
ta: quando non potest vti libere legitimis
actibus conuenientibus sue conditioni. Sic
dicunt somnus ligare sensuales aut intelle-
ctuales operationes/ quas vigilia soluit.
Sed magis ad inquisitionem tuam supe-
rior index ita dicitur per sententiam suam
iudicalem penalem/ ligare subditum/ dum
tollit ab eo liberam facultatem aliquid ci-
uilitate exercendi. Absoluit vero dum fa-
cultatem homini restituit. ¶ Dicitur placet
quod protinus ad compendium dicitur Sed
dicitur potestas predicta ligandi et soluendi
sunt clauis ecclesie. vel clauis de quibus
dictum est Petro. Et tibi dabo clauis re-
gni celorum. ¶ Quamuis differentia
multiplex assignari possit. accipiuntur ta-
men aliquando synonyme per doctores iux-
ta prefatam transumptionem. Nam sicut